

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Ποιότητα ζωής

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Προστασία Σπηλαίου Καϊάφα

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ιωάννης Π. Σαγιάς
Ειδικοί Επιστήμονες: Αντωνίνα Παπαθανάσογλου, Μυρτώ Παιέση

Φεβρουάριος 2019

Κατόπιν αναφοράς Περιβαλλοντικού Συλλόγου σχετικά με τη **νομιμότητα της περίφραξης των Ιαματικών Λουτρών του Σπηλαίου Καϊάφα** που διαχειρίζεται η ΕΤΑΔ ΑΕ, ο Συνήγορος του Πολίτη διερεύνησε το συνολικό πλαίσιο προστασίας αυτού.

Στο Σπήλαιο φιλοξενείται **μεγάλος αριθμός προστατευόμενων ειδών χειροπτέρων**, ενώ η ευρύτερη περιοχή εντάσσεται στις περιοχές του δικτύου **Natura 2000** και έχει χαρακτηριστεί ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους. Το Σπήλαιο των Ανιγρίδων Νυμφών, μέσα στον οποίο εντοπίζεται και ο ιαματικός πόρος, βρίσκεται σε κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο και είναι χαρακτηρισμένο ως αρχαίο μνημείο. Μετά από αυτοψίες της Ανεξάρτητης Αρχής, διαπιστώθηκαν εκτεταμένες ζημιές από καταπτώσεις βράχων στο Σπήλαιο, στο πρανάς, αλλά και στις εγκαταστάσεις των ιαματικών λουτρών. Ως προς την περίφραξη προέκυψε ότι τοποθετήθηκε αρχικώς χωρίς άδεια και αποσκοπούσε στην ασφάλεια του κοινού από τις καταπτώσεις βράχων μετά τις πυρκαγιές του 2007.

Ο Συνήγορος, ενισχύοντας τις απόψεις της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, επέμεινε ότι είναι **αναγκαία η εκπόνηση μελετών** (βραχομηχανική μελέτη κλπ.) **για την προστασία του Σπηλαίου**. Μεταξύ άλλων, δημοσιοποίησε, το 2016, τις απόψεις του σχετικά με το σχέδιο ΠΔ περί χαρακτηρισμού της ευρύτερης περιοχής ως Περιοχής Προστασίας της Φύσης υποστηρίζοντας ότι οποιεσδήποτε εργασίες συντήρησης και ανάδειξης του Σπηλαίου πρέπει ρητώς να εγκρίνονται από την αρμόδια Εφορεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ενώ πριν την εκπόνηση μελέτης αξιοποίησης είναι αναγκαίο να τεθεί ως όρος η ολοκλήρωση των απαιτούμενων εργασιών για τη διάσωση του Σπηλαίου (βλ. σχετικό link <https://www.synigoros.gr/?i=quality-of-life.el.pznews.392337>).

Στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης της Αρχής, επιβλήθηκαν από τον Αντιπεριφερειάρχη Δ. Ελλάδας **πρόστιμα στην ΕΤΑΔ Α.Ε.**, τόσο για την υπέρβαση των ορίων των μικροβιολογικών παραμέτρων στα ύδατα που προέρχονται από τον φυσικό ιαματικό πόρο, όσο και για τις αυθαίρετες κατασκευές εντός του προστατευόμενου χώρου. Περαιτέρω, από την Πολεοδομία του Δήμου Ζαχάρως ακολουθήθηκε η διαδικασία περί αυθαιρέτων. Παράλληλα, μετά τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου, εκδόθηκε η απόφαση καθορισμού ορίων αιγιαλού της Λίμνης Καϊάφα. Παράλληλα, το κτήριο το οποίο βρίσκεται στην είσοδο του σπηλαίου κρίθηκε με απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής και μετά από τις γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών ως επικινδύνως ετοιμόρροπο και άρα, άμεσα κατεδαφιστέο. Η ΕΤΑΔ ΑΕ άσκησε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά της έκθεσης επικινδύνου ετοιμόρροπου οικοδομής της Επιτροπής Επικινδύνως Ετοιμόρροπων Οικοδομών Δυτικής Ελλάδας και για το λόγο αυτό, η Αρχή υποχρεώθηκε να διακόψει την περαιτέρω έρευνα της υπόθεσης λόγω εκκρεμοδικίας. Επισημαίνεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη ερεύνησε την υπόθεση ενδελεχώς από το 2013, προέβη σε αυτοψίες στον χώρο, σε συσκέψεις και στη σύνταξη εγγράφων προς όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και προς τη Γενική Γραμματεία του ΥΠΠΟΑ.

Οι θέσεις της Αρχής, όπως έχουν καταγραφεί σε πλήθος εγγράφων εστιάζουν στην αναγκαιότητα προστασίας του φυσικού πόρου και του γεωλογικού - αρχαιολογικού μνημείου της περιοχής, η οποία θα διασφαλιστεί μόνο με την εκπόνηση και υλοποίηση των αναγκαίων μελετών (βραχομηχανικής και στατικής). Τονίζεται ότι **μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει καμία ουσιαστική ενεργοποίηση** αναφορικά με την υλοποίηση των συγκεκριμένων μελετών, ενώ οι μελέτες καθαρισμού των υδάτων του σπηλαίου που προτάθηκαν στο πλαίσιο σχετικού προγράμματος δεν επιλύουν σε καμία περίπτωση το πρόβλημα και κινδυνεύει να καταστούν άνευ αντικειμένου εάν δεν επιλυθούν πρώτα τα ζητήματα στατικότητας του σπηλαίου και των πρανάς.

Πληροφορίες: 213 1306600, press@synigoros.gr

